

नागपूर येथे गोंडवाणा आदिवासी सांस्कृतीक संग्रहालय तथा प्रशिक्षण उपकेंद्राची स्थापना करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: टिआरआय-२०१४/प्र.क्र.६/ का.५
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: ४ मार्च २०१४.

वाचा -

१) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांचे दि. १० जानेवारी २०१४ चे पत्र.

शासन निर्णय

आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे येथे आदिवासी सांस्कृतीचे संग्रहालय सन १९६५ मध्ये स्थापन करण्यात आले आहे. आदिवासी जीवन, कला व सांस्कृतीचे दर्शन घडविणाऱ्या मौल्यवान व दुर्मिळ वस्तुंचा संग्रह पुणे येथे करण्यात आलेला आहे. आदिवासी दाग-दागिने, देवदेवता, मुखवटे, दैनंदिन वापराच्या वस्तू, शेतीसाठी वापरण्यात येणारी हत्यारे, त्यांचे पोशाख, इ. साहित्य महाराष्ट्रातील वेगवेगळ्या आदिवासी भागातून आणून ते संग्रहालयात प्रदर्शित केलेले आहे. याशिवाय आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्थेमार्फत स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शनाचे कार्यक्रम व योजनांचे मुल्यमापन करण्यात येते. राज्यात एकूण ४५ जमाती व त्यांच्या तत्सम जमाती आहेत. सध्या पुणे येथे एकच सांस्कृतिक संग्रहालय व प्रशिक्षण केंद्र आहे. याव्यतिरिक्त एक उपकेंद्र विदर्भामध्ये स्थापण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. या प्रस्तावावर विचार करून नागपूर येथे गोंडवाणा आदिवासी सांस्कृतीक संग्रहालय तथा प्रशिक्षण उपकेंद्र स्थापन केले जावे म्हणून त्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन होता. या प्रस्तावास अनुसरून नागपूर येथे गोंडवाणा आदिवासी सांस्कृतीक संग्रहालय तथा प्रशिक्षण उपकेंद्र स्थापन करण्याच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०३०४१७२५४७२७२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

स. नु. गावीत
सह सचिव

प्रत,

१. आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक

२. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य आदिवासी सहकारी विकास महामंडळ, मर्या. नाशिक
४. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/नागपूर/नाशिक/अमरावती
५. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (सर्व)
६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे/ नागपूर
७. मा. मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव
८. मा. राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव
९. प्रधान सचिव आदिवासी विकास विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक
१०. कक्ष अधिकारी, का-६ (अर्थसंकल्प शाखा) , आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. निवड नस्ती-का.५